

Силабус
навчальної дисципліни
Практикум вокально-хорової підготовки
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)
Спеціальність 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Викладач (і)	Григор'єва Вікторія Вікторівна, Бузова Олена Дмитрівна
Посилання на сайт	https://osvitni.bdpu.org.ua/osvitno-profesijna-programa-serednya-osvita-muzychne-mystecztvo-ta-anglijska-mova/
Контактний тел.	https://t.me/vickyvickyua
Е-mail викладача:	vv_hryhorieva@bdpu.org.ua ; e.d.buzova@gmail.com
Графік консультацій	Індивідуальний, Zoom, WhatsApp або за телефоном
Он-лайн навчання на платформі ZOOM	ідентифікатор постійної персональної конференції викладача – 783 773 4999
Корпоративна освітня платформа ЗВО	офіційний сайт БДПУ (http://bdpu.org/). Вкладка: «Студент» – електронна підтримка навчання Moodle

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Індивідуальні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	20	28	42	екзамен

Семестр: V-VIII

Мова навчання: українська

Ключові слова: стрій, ансамбль, звукоутворення, диригентська схема, амплітуда, хорова партитура, виконавська воля.

Мета та предмет курсу:

Мета - удосконалення диригентської та вокально-хорової підготовки здобувачів, майбутніх вчителів музичного мистецтва / мистецтва; підготовка їх до майбутньої музично-

педагогічної діяльності; удосконалення навичок академічного вокалу; формування зазначених програмних компетенцій; сприяння всебічному розвитку музичних здібностей, творчої ініціативи й уяви, образної мови, музичного мислення, артистизму; виховання музичного смаку, національної самосвідомості засобами вокально-хорового репертуару у т.ч. що складається із творів композиторів регіонального значення (Запорізький край, Північне Приазов'я); формування особистості музиканта-педагога, його професійної ерудиції.

Предмет – методи і прийоми вокально-хорової роботи.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність до навчання, самонавчання й опанування сучасних знань, необхідних для організації ефективної діяльності у професійній сфері; пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 6. Здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження й самореалізації; толерантного ставлення до всіх суб'єктів педагогічної взаємодії.
	ЗК 7. Здатність до організації партнерсько-лідерських стосунків, створення команди однодумців, ухвалення ефективних рішень у стандартних та невизначених умовах та готовність брати відповідальність за результати спільної діяльності.
	ЗК 8. Здатність діяти на основі принципів і норм педагогічної етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й здобувачами освіти на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність систематично застосовувати набуті теоретичні і методичні знання, критично аналізувати концептуальні історичні, філософські, психолого-педагогічні, музично-теоретичні, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні принципи, методи і технології з урахуванням англomовного контексту.
	ФК 9. Здатність до різних видів

	<p>виконавської діяльності: вокальної (інтерпретація вокальних творів державною, англійською та мовами національних спільнот Північного Приазов'я), інструментальної (інтерпретація інструментальних творів, в тому числі і композиторів Північно-Східного регіону) на регіональному, національному, європейському та глобалізаційному рівнях (фестивалі, конкурси, майстер-класи тощо) із застосуванням англомовної комунікації</p>
	<p>ФК 10. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті психолого-педагогічні, музично-теоретичні, методичні, англомовні знання, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні навички для продовження навчання із значним ступенем автономії.</p>
<p align="center">Програмні результати навчання (ПРН)</p>	
<p>ПРН 2. Генерувати базові знання та розуміння основ музичного мистецтва, інших видів мистецтв, англійської мови у професійній діяльності.</p>	
<p>ПРН 4. Класифікувати, інтегрувати, екстраполювати та інтерпретувати, як державною, так і англійською мовами, музичні твори та мистецькі об'єкти і процеси з урахуванням національних, регіональних контекстів в академічному середовищі.</p>	
<p>ПРН 5. Майстерно ілюструвати вокальні (англійською та мовами національних спільнот Північного Приазов'я) та інструментальні музичні твори як в освітньому процесі, так і в професійній сфері на регіональному, національному, європейському та глобалізаційному рівнях (фестивалі, конкурси, майстер-класи тощо), застосовуючи англомовний контент.</p>	
<p>ПРН 8. Застосовувати знання на сучасному рівні з музичного мистецтва, суміжних мистецтв (вокального, інструментального, образотворчого, хореографічного та ін.) та англійської мови з метою розуміння міждисциплінарних зв'язків між ними для подальшої їх інтеграції в освітньому процесі.</p>	
<p>ПРН 9. Класифікувати, співвідносити, критично аналізувати й оцінювати відкриті джерела інформації державною і англійською мовами для проведення освітньої діяльності та наукового пошуку.</p>	
<p>ПРН 13. Створювати в освітньому середовищі партнерсько-лідерські</p>	

стосунки в командах однодумців, дискутувати, експериментувати, аргументувати, підсумовувати, ухвалювати ефективні рішення у стандартних і невизначених умовах, брати відповідальність за результати спільної діяльності.

ПРН 14. Планувати, організовувати, здійснювати, підводити підсумки самостійної роботи, уміти отримувати результат у визначений deadline з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

Зміст курсу:

Блок «Хорове диригування»

Змістовий модуль № 1. Вивчення творів шкільного репертуару.

Виразне виконання творів шкільного репертуару (диригування та гра на інструменті). Транспортування творів шкільного репертуару на тон вгору і вниз. Читання з аркушу шкільних пісень (5-6 класи).

Змістовий модуль № 2. Ознайомлення із хоровими творами великої форми. Диригентські засоби музичної виразності у хорових творах великої форми. Вивчення *окремих* прийомів диригування речитативів і сольних партій в оперних сценах, хорових кантатах.

Набуття початкових навичок практичної роботи з навчальним хором.

Змістовий модуль № 3. Практична робота студента-диригента в хоровому класі.

Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Показ елементів розучування хорового твору. Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Використання репетиційного жесту.

Змістовий модуль № 4. Удосконалення диригентської техніки.

Удосконалення техніки диригування в простих, складних та змішаних розмірах. Чергування простих і складних розмірів в хоровій партитурі. Дроблення основної метричної одиниці в розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{2}{4}$ у повільному русі. Відпрацювання прийомів плавного звуковедення в дуже повільних темпах.

Змістовий модуль № 5. Робота над хоровою партитурою

Аналіз хорових партитур різної складності, стилю письма, фактурних особливостей.

Удосконалення навичок гри хорових партитур на фортепіано. Самостійне вивчення хорової партитури за планом: програвання партитури на фортепіано; сольфеджування окремих хорових партій з тактуванням; спів хорових партій з літературним текстом; спів хорових партій з одночасною грою на фортепіано.

Змістовий модуль № 6. Основні технічно-виконавські недоліки та способи їх усунення.

Основні мануально-технічні складнощі: помилки постановки диригентського апарату, технічні недогляди, помилки при постановці кисті, ауфтактові труднощі, ритмічні труднощі, темпові поради, динамічні, агогічні вади, штрихові недоліки, образно-емоційні труднощі, виконавські поради.

Блок «Хоровий клас»

Змістовний модуль № 1. Хоровий ансамбль як елемент хорової звучності

Зовнішні і внутрішні передумови створення ансамблю. Ансамбль як засіб художньої виразності в хоровому співі. Частковий ансамбль хору. Загальний ансамбль хору.

Змістовний модуль № 2. Види хорових ансамблів

Ансамбль залежно від теситурних умов (природний і штучний). Ансамбль в хорі залежно від фактури викладу твору. Ансамбль у творах гармонічного і гомофонно-гармонічного складу. Ансамбль у поліфонічних творах (підголосково-поліфонічних, контрастно-поліфонічних, імітаційних).

Змістовний модуль № 3. Процес розучування хорового твору

Початкове ознайомлення колективу з твором. Робота над основними елементами вокально-хорової техніки. Засоби і прийоми в процесі роботи над технічним і художніми компонентами твору. Робота з різними хоровими групами.

Змістовний модуль № 4. Методи розучування хорового твору

Спів з супроводом і без супроводу. Спів гармонічних послідовностей партитури поза ритмом. Мелодекламація, скоромовка. Роль диригентського жесту в процесі розучування твору.

Змістовний модуль № 5. Методи розучування хорового твору

Активне прослуховування за допомогою «внутрішнього» слуху. Творча єдність і взаєморозуміння диригента з колективом. Технічне, виразне диригування і його значення в процесі розучування твору з хором.

Змістовний модуль № 6. Принципи підбору програми

Особливості роботи над одним твором і над цілою програмою. Урахування вокально-хорових особливостей твору. Урахування теситурних і інтонаційних особливостей творів. Тематична спрямованість хорових концертів.

Блок «Постановка голосу»

Змістовний модуль 1. Завершальний етап формування виконавської культури

Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту.

Формування уявлень про специфіку музично-образного відображення світу. Формування поняття про художньо-образний зміст вокального твору. Використання власного емоційно-естетичного досвіду для створення художнього образу вокального твору. Уміння створювати певний емоційний настрій для кращого відображення змісту музичного твору. Формування поняття співацького еталону.

Змістовний модуль 2. Вокально-сценічна діяльність здобувачів.

Робота над видами вокалізації.

Види вокалізації (кантилена, рухливість, трель, філіровка).

Роль вправ і вокалізів у вихованні здатності до вокалізації.

Кантилена як основа вокальної музики. Прийоми співу legato й portamento у кантилені. Зв'язок кантиленного співу з вірним голосоутворенням.

Рухливість — уміння співати в швидкому русі. Колоратурна техніка як необхідна якість професійного вокаліста. Робота над рухливістю.

Трель: її види й техніка виконання. Філірування. Методологія філірування звука. Одностороннє й двостороннє філірування.

Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені).

Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах), академічних концертах, лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях, а також під час роботи в умовах музичної студії та творчими цифровими проектами: (див. приклади)

<https://youtu.be/-q6UaMkAYFI>

https://youtu.be/37_uPzF6d6o

<https://youtu.be/oRgJNPW8WzQ>

<https://youtu.be/AyBfVerHaQ4>

<https://youtu.be/8xzkA6LYF2o>

<https://youtu.be/OF5ZF68xW5Q>

Змістовий модуль 3. Акумуляування виконавсько-художніх умінь та навичок.

Формування творчого підходу до виконуваних пісенних творів. Вміння утримувати увагу школярів засобами вільного володіння голосом та інструментом. Розширення динамічних можливостей, удосконалення та закріплення звучання голосу протягом усього діапазону. Розвиток художньо-виконавських можливостей під час роботи над вокальним репертуаром. Усвідомлення необхідності удосконалення виконавсько-художніх умінь та навичок.

Змістовий модуль 4. Завершення формування основних вокально-виконавських умінь і навичок.

Удосконалення вміння здійснювати педагогічний аналіз вокального процесу.

Типи дихання. Опора звуку. Резонування. Звуковедення. Рівність регістрів.

Удосконалення вокальної техніки під час співу більш складних різнохарактерних творів.

Методи навчання:

1) За джерелами передачі й характером сприйняття інформації:

1.1. Словесні: пояснення, бесіда (вступна, бесіда-повторення, репродуктивна, евристична).

1.2. Наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

- 1.3. Практичні: вправи, практичні роботи.
2. За основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок.
3. За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові.
4. Методи стимулювання навчальної діяльності:
 - 4.1. метод створення ситуації новизни навчального матеріалу;
 - 4.2. метод опори на життєвий досвід здобувачів.
5. Бінарні методи:
 - 5.1. Методи викладання: інструктивно-практичний; пояснювально-спонукаючий.
 - 5.2. Методи навчання: метод ескізної роботи над твором, метод звукового регулювання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика освітнього процесу щодо викладання ОК «Практикум вокально-хорової підготовки» регулюється чинними нормативними документами Бердянського державного педагогічного університету, розміщеними у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО: <https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>

Навчання здійснюється у синхронному (онлайн-зустрічі), асинхронному (платформа Moodle) режимах та офлайн у навчальних аудиторіях у межах навчальних майданчиків. Взаємодія між викладачем і здобувачами відбувається у WhatsApp, через електронну пошту та під час репетицій.

У разі повітряної тривоги онлайн (офлайн)-заняття негайно зупиняються - першочерговою є безпека студентів. Заняття переходить в асинхронний формат, а здобувач вищої освіти може отримати консультацію у зручний час.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання норм академічної доброчесності є загальною вимогою для студентів БДПУ згідно з Положенням про академічну доброчесність у БДПУ <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/pro-akademichnu-dobrochesnist-u-bdpu.pdf>.

Очікується, що творча діяльність студентів є результатом їх особисто сформованого музичного досвіду та попередньої підготовки.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають практичні (індивідуальні) заняття курсу. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в асинхронному режимі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів творчих робіт, передбачених курсом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Своєчасне виконання творчих завдань та робота над музичним репертуаром є обов'язковим. Роботи,

які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Відпрацювання тем курсу, що були пропущені або не підготовлені, відбувається на консультаціях згідно графіку.

Soft skills, що формуються у процесі вивчення ОК. Комунікація, міжособистісні навички, адаптивність, командна робота, лідерство, креативне мислення, творчий підхід, толерантність.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Технічне (ноутбук, мультимедійне обладнання); друковані та електронні методичні і нотні матеріали, аудіо- та відео-записи. Персональний комп'ютер з програмами для запису та редагування музичних творів. Наочність (мультимедійні презентації, навчальні фільми). Віртуальне фортепіано: <https://www.musicca.com>

Система оцінювання та вимоги: Хорове диригування (VII-VIII семестри)

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1	Відвідування індив. занять	1	10	10
2	Активна діяльність студента під час індивід. заняття	4	10	40
3	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	10	50
4	Підсумковий контроль – залік	100	1	100

Максимальний рейтинговий показник становить **100 балів**.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Хорове диригування (VII-VIII семестр)

Поточне оцінювання та самостійна робота								
Змістовий модуль 1(5)			Змістовий модуль 2 (6)			Змістовий модуль 3		
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7		
5	5	6	6	6	6	6		
Змістовий модуль 4				Змістовий модуль 5			Змістовий модуль 6	

Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

Змістовий модуль № 1. Вивчення творів шкільного репертуару.

Тема 1. Транспортування творів шкільного репертуару на тон вгору і вниз - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 2. Читання з аркушу шкільних пісень (5-6 класи) - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль № 2. Ознайомлення із хоровими творами великої форми.

Тема 3. Диригентські засоби музичної виразності у хорових творах великої форми. Вивчення окремих прийомів диригування речитативів і сольних партій в оперних сценах, хорових кантатах. - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 4. Набуття початкових навичок практичної роботи з навчальним хором - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 5. Дроблення основної метричної одиниці в розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{2}{4}$ у повільному русі. Відпрацювання прийомів плавного звуковедення в дуже повільних темпах - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль № 3. Практична робота студента-диригента в хоровому класі.

Тема 6. Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Показ елементів розучування хорового твору - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 7. Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Використання репетиційного жесту - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль № 4. Удосконалення диригентської техніки.

Тема 8. Удосконалення техніки диригування в простих, складних та змішаних розмірах.

Дроблення основної метричної одиниці в розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{2}{4}$ у повільному русі. Відпрацювання прийомів плавного звуковедення в дуже повільних темпах.- **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 9. Чергування простих і складних розмірів в хоровій партитурі - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 10. Диригування «на раз» у розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{5}{8}$. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 11. Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах ($\frac{9}{8}$, $\frac{9}{4}$ за дев'яти- і тридольною схемами; $\frac{12}{4}$, $\frac{12}{8}$ за дванадцяти- і чотиридольною схемами) - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 5. Робота над хоровою партитурою

Тема 12. Аналіз хорових партитур різної складності, стилю письма, фактурних особливостей - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 13. Удосконалення навичок гри хорових партитур на фортепіано - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 14. Самостійне вивчення хорової партитури за планом: програвання партитури на фортепіано; сольфеджування окремих хорових партій з тактуванням; спів хорових партій з літературним текстом; спів хорових партій з одночасною грою на фортепіано - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 6. Основні технічно-виконавські недоліки та способи їх усунення.

Тема 15. Основні мануально-технічні складнощі: помилки постановки диригентського апарату, технічні недогляди, помилки при постановці кисті, афтактові труднощі, ритмічні труднощі, темпові поради, динамічні, агогічні вади, штрихові недоліки, образно-емоційні труднощі, виконавські поради. - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 16. Основні мануально-технічні складнощі: помилки постановки диригентського апарату, технічні недогляди, помилки при постановці кисті, афтактові труднощі, ритмічні труднощі, темпові поради, динамічні, агогічні вади, штрихові недоліки, образно-емоційні труднощі, виконавські поради. - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 4** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 17. Основні мануально-технічні складнощі: помилки постановки диригентського апарату, технічні недогляди, помилки при постановці кисті, афтактові труднощі, ритмічні труднощі, темпові поради, динамічні, агогічні вади, штрихові недоліки, образно-емоційні труднощі, виконавські поради. - **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 2** -

за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 3 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом вивчення на індивідуальному занятті партитур підвищеної складності.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **100 балів** за період роботи до екзамену.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв практичний матеріал, чітко володіє термінологічним апаратом, засобами мануальної техніки; використовує засвоєну техніку для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв практичний матеріал, не досконало володіє мануальною технікою, невпевнено орієнтується у диригентській термінології, відсутній самостійний підхід до виконання завдань.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував практичний матеріал з відповідних тем індивідуальних занять, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в диригентських схемах, відсутня підготовка домашнього завдання.

Хоровий клас VII-VIII семестр

Поточне оцінювання та самостійна робота							
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		
Т 1	Т 2	Т3	Т 4	Т5	Т6	Т 7	Т 8
6	6	7	6	6	6	7	7
Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5				Змістовий модуль 6
Т 9	Т 10	Т11	Т12	Т13	Т14	Т 15	
7	7	7	7	7	7	7	

Форми та зміст поточного контролю (за темами)

Змістовий модуль 1. Процес розучування хорового твору

Тема 1. Початкове ознайомлення колективу з твором - **1 бал** за присутність на практичному занятті; **2 бали** - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; **3 бали** – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 2. Робота над основними елементами вокально-хорової техніки - **1 бал** за присутність на практичному занятті; **2 бали** - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; **3 бали** – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 3. Засоби і прийоми в процесі роботи над технічним і художніми компонентами твору - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 4. Робота з різними хоровими групами - 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 2. Методи розучування хорового твору

Тема 5. Спів з супроводом і без супроводу - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 6. Спів гармонічних послідовностей партитури поза ритмом -1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 7. Мелодекламація, скоромовка - 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 8. Роль диригентського жесту в процесі розучування твору - 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 3. Методи розучування хорового твору

Тема 9. Активне прослуховування за допомогою «внутрішнього» слуху - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 10. Творча єдність і взаєморозуміння диригента з колективом - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 11. Технічне, виразне диригування і його значення в процесі розучування твору з хором - 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 4. Принципи підбору програми

Тема 12. Особливості роботи над одним твором і над цілою програмою - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 13. Урахування вокально-хорових особливостей твору - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 14. Урахування теситурних і інтонаційних особливостей творів - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 15. Тематична спрямованість хорових концертів - 1 бал за присутність на практичному занятті; 3 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 3 бали – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом самостійного вивчення хорових партитур та роботи з окремими хоровими партіями.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **100 балів** за період роботи до заліку.

Критерії оцінювання практичної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв практичний матеріал, має навички роботи із хоровою партитурою; використовує засвоєні вміння у процесі співу в хоровому ансамблі.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв практичний матеріал, має мінімальні навички роботи із хоровою партитурою; не може співати у хоровому ансамблі.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував практичний матеріал з відповідних тем практичних занять, не знає основних понять і термінів, не відвідував практичні заняття з хорового класу.

Постановка голосу (VII-VIII семестр)

Поточне оцінювання та самостійна робота											
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			
T 1	T 2	T3	T 4	T5	T6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12
6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7
Змістовий модуль 4											
T 13	T 14	T 15									
7	7	7									

Змістовий модуль 1. Завершальний етап формування виконавської культури .

Тема 1. Діапазон та регістри голосу- 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 2. Розміщення перехідних та примарних тонів голосу - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 3. Типи атаки звука - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 4. Взаємозв'язок співацького дихання, польотності голосу й атаки звука - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 2. Вокально-сценічна діяльність студентів.

Тема 5. Самостійна робота вокаліста. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 6. Робота над літературним текстом (пізнавальна, аналітична та дикційна, орфоепічна). Аналіз музичного тексту (стиль, жанр, форма, особливості мелодичної та гармонійної будови й розвитку, тип акомпанементу). 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 7. Аналіз музичного тексту (стиль, жанр, форма, особливості мелодичної та гармонійної будови й розвитку, тип акомпанементу) - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 8. Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах), академічних концертах, лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях, творчих проєктах - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 3. Акумуляція виконавсько-художніх умінь та навичок.

Тема 9. Класифікація голосів. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 10. Комбіновані типи звучання й тембровий естрадний спів. Класифікація дитячих голосів. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 11. Роль резонаторів у співі. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 12. Залежність величини імпедансу від довжини ротоглоткового каналу, його анатомічних особливостей. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 4. Завершення формування основних вокально-виконавських умінь і навичок.

Тема 13. Готовність до сценічного виступу. Психологічна характеристика вокально-виконавської діяльності та вокальний професіоналізм як форма готовності до сценічного виступу. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність

під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 14.Виявлення потенційних помилок і когнітивний (мислений) аналіз майбутнього виступу. Позитивний емоційний компонент оптимального концертного стану. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 15.Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені). Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах). **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом самостійного вивчення вокальних творів підвищеної складності або систематичної участі у концертних заходах.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **100 балів** за період роботи до заліку.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв вокальний матеріал, сформовані навички культури співу та артистизму, сценічної роботи.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв вокальний матеріал, навички культури співу та артистизму сформовані недостатньо у концертній діяльності участі не приймає.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував навчальний матеріал з відповідних тем індивідуальних занять, не володіє вокальним матеріалом.

Орієнтовний навчальний репертуар (твори композиторів Запорізького краю та Північного Приазов'я)

Хорове диригування, Хоровий клас

1. М. Попов, сл. А. Матвейчука хорова поема Плакали ангели
2. М. Попов, сл. Г. Лютова Величальная Украине
3. М. Попов, сл. Г. Лютова Час горьких дум
4. М. Попов, сл. Г. Лютова Прощание осени
5. В. Рева Літургія до 2000-річчя Різдва Христового
6. В. Рева Рождественский диптих
7. В. Рева, сл. Т. Шевченко «Пренепорочная, благая»
8. В. Рева, сл. Е. Мутевой «Великий Боже»
9. В. Рева, сл. И. Драча «Балада про соняшник»
10. В. Рева, сл. И. Драча «Балада про весноньку»

11. В. Рева, сл. В. Василенко Дивозвуков сон
12. В. Рева «Віночок болгарських народних пісень» для жіночого хору, флейти та ударних
13. В. Рева «А в полі, в полі» (колядка) для мішаного хору без супроводу
14. В. Рева Три хори на вірші Д. Загорецького для мішаного хору без супроводу: «Я могу рифмовать»; «Колыбельная»; «Жизненный путь»
15. Обробка у.н.п. В. Реви Щедрий вечір
16. Хазова А. По риночку ходила обр. у.н.п.

Постановка голосу:

1. Жилинський О., сл. О. Кононенко Мамина сказка
2. Жилинський О. вірші Ю.Рибчинського Стара кав'ярня
3. Жилинський О. вірші Ю.Рибчинського Париж
4. Хазова А. Заводим kota для сопрано і баритона
5. В. Рева, сл. В.Гончарука «Дощ говорить», для вокального ансамблю, саксофона-альта та фортепіано.
6. В. Рева Пісні на вірші українських та російських поетів
7. В. Рева, сл. Л.Черніченко «Звездочки-цепочки», для голосу та фортепіано
8. В. Рева, сл. Г.Гейне «Венчание», для голосу та фортепіано
9. В. Зюзін, сл. А. Щербіна Бердянские тополя
10. В. Зюзін, сл. А. Щербіна Глазами отца
11. Ю. Махотіна Пісня про Бердянськ

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Валькевич Р. А. Сценічна культура у педагогічному просторі : навчально-методичний посібник. Кіровоград : ПП «Інцест груп», Харків : Видавець Г.Озеров, 2016. 208 с.
2. Валькевич Р. А. Сценічно-виконавська майстерність : навчально-методичний посібник для студентів VI курсу. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Виниченка, 2015. 72 с.
3. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник (з грифом МОН України) / НМАУ ім. П. І. Чайковського. 3-тє вид. К. : Видавець Бихун В. Ю., 2017. 218 с.
4. Григор'єва В. В., Омельченко А. І. Хорове диригування: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Бердянськ: Видавець БДПУ, 2021. 224 с.
5. Матвєєва О. В. Методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-сценічної діяльності : навчально-методичний посібник. Бердянськ : ФО-П Ткачук О.В., 2016 р. 112 с.

Допоміжна

1. Горбенко С. Українська дитяча хорова література. К. : НПУ, 2004. Ч. 2. 270 с.
2. Дем'янчук В. Теорія та практика роботи з дитячим хором (вокальним ансамблем). Навчальний посібник. Тернопіль., 2001. 94 с.
3. Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ, 2000. 237 с.
4. Мартинюк Л. В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Хоровий клас та практикум роботи з хором» : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський :

ФОП Сисин О.В., 2014. 60 с.

5. Рева В. Я. Петро Горохов — хормейстер, педагог, учений. Донецьк: Східний видавничий дім, 2009. 124 с.
6. Сенченко Л. Українська сучасна хорова література. Рівне : РДГУ, 2002. 80 с.
7. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки : посібник. Вінниця. Нова книга. 2013. 176 с.